

WAT HEEFT RICHARD WAGNER MET TABACOLOGIE TE MAKEN?

door Louis Bracco Gartner

Voor mij haast alles. Als Wagneriaan en pijpeloog kwam ik de componist en de pijp de afgelopen zomer in Bayreuth beide tegen.

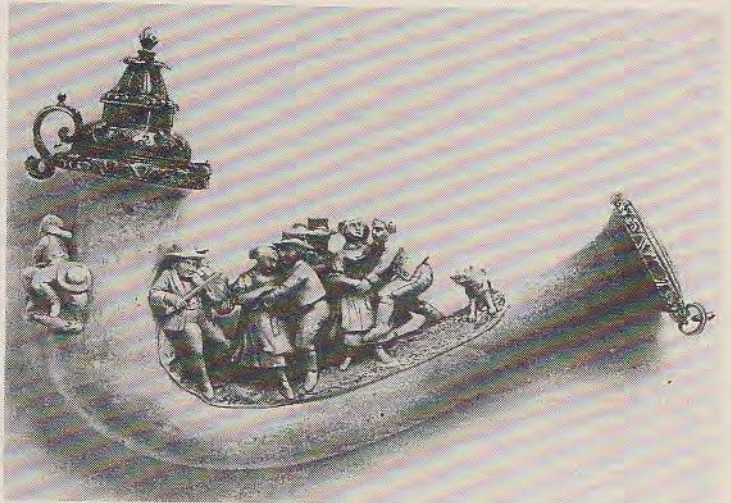
Bayreuth, gelegen in Ober-Bayern (Duitsland) en bekend om zijn jaarlijkse Wagner-festival, is de laatste jaren een vast bedevaartsoord voor mij in augustus.

Na 's morgens in de Stadthalle een inleiding door en met pianospel van Stefan Mickisch meegemaakt te hebben en de thema's van de opera Parsifal nog nadreunend in mijn hoofd, ontdekte ik in een zijstraat van de bekendste winkelstraat van Bayreuth, de Maxstrasse, het verlengde van de Richard Wagnerstrasse, de tabakhistorische verzameling van de B.A.T (British American Tobacco). Deze grote sigarettenfabrikant (van de Barclay en de Gladstone) heeft pas in Nederland Rothmans Int. overgenomen (van de Dunhill, Peter Stuyvesant, Pall Mall en Caballero) en heeft in Nederland zijn kantoor bij Schiphol en zijn productie in Zevenaar. Ook in Duitsland o.a. in Bayreuth staat een grote fabriek.

De met zorg samengestelde collectie tabacologie is gevestigd in het kunstmuseum in de Maximilianstrasse 33 (tel. 09 21 7645310) waar een grote en een kleinere zaal is ingericht en 428 voorwerpen te zien zijn. Naast de vele snuifdozen, prachtige pijpen uit Thüringen en Ulm en mooie tabakdozen uit Iserlohn zien we uit Nederland een aantal peervormige snuifpotten. Een heeft de tekst: *Suivere Varinas en Portorico by Luchs en Stadler in Amsterdam*.

Verder vallen, naast de grote hoeveelheid originele prenten uit de bekende standaardwerken, zoals wij die in de meeste boeken over tabak wel tegen komen, oude soms kleurrijke prenten uit vooral Engeland op, waarbij de spot wordt gedreven met de tabak en/of de roker.

De uitgebreide catalogus, met veel afbeeldingen, kost maar 25 DM en deze wil ik bij mijn volgend bezoek aan Bayreuth (voorjaar en zomer 2001) graag meenemen voor de liefhebbers.

Uit deze catalogus een fraaie huwelijkspijp van meerschuur, afgezet met zilver, met op de steel een bijzonder uitgewerkte boerenbruiloftscene. Wenen rond 1860